

5 pravidel pro první minci

Krátký tahák pro sběratele, který stojí na začátku.

Vítejte mezi sběratele. Vybrali jste si jeden z nejstarších koníčků vůbec – antické mince shromažďovali už renesanční učenci a šlechtici a ne náhodou se numismatice říká královna sběratelství. Spojuje v sobě dějiny, výtvarné umění, metalurgii i ekonomiku.

Když vezmete do ruky minci raženou v 16. století, držíte předmět, který mohl projít rukama kupce na pražském trhu nebo vojáka v táboře. Přežil staletí – a stále nese obraz panovníka, který ho nechal razit.

Začátek je přesto snadné si zkomplikovat. Pět pravidel na dalších stranách je to, co bychom rádi věděli, když jsme začínali sami. Nechte si je v telefonu; dají se projet za dvě minuty, třeba když stojíte nad krabicí po dědovi nebo u pultu na burze.

1. U historické mince neplatíte za kov

Proč. U investičního zlata a stříbra je cena daná hmotností a ryzostí – dá se spočítat podle burzovní ceny kovu. U historické mince to tak není. Její cenu tvoří vzácnost, tedy kolik kusů se dochovalo, dále zachovalost, poptávka po daném panovníkovi či období a někdy i doložený původ. Stříbrný tolar a stříbrná investiční mince o stejné hmotnosti proto mohou mít cenu, která se od sebe liší mnohonásobně.

Co s tím. Nejdřív si ujasněte, jestli kupujete kov, nebo historii. U historických mincí nemá přepočítávání ceny na gram žádnou vypovídací hodnotu.

› Více v článku První historická mince – investice, co dává smysl

2. Zachovalost rozhoduje o všem ostatním

Proč. Dva kusy stejného ročníku a stejné ražby mohou mít úplně jinou cenu jen podle toho, v jakém jsou stavu. Ve špičkové zachovalosti se z běžné mince stává vzácnost: zatímco v nízkých stupních existují tisíce exemplářů, v nejlepších stavech jich bývají desítky. Rozdíl v ceně proto nebývá v procentech, ale v násobcích.

Jak se to čte. V Česku se používá šestibodová stupnice a dvě čísla – první patří averzu (lícové straně), druhé reverzu (rubu). Označení **1/1** tedy znamená, že obě strany jsou ve stupni 1.

Stupeň	Co znamená	Mezinárodně
0	perfektní neoběhová mince, plný původní lesk	UNC
0-1	nepatrné stopy oběhu, drobné vlásky	AU
1	velmi krátký oběh, lehké ohlazení reliéfu	EF
2	lehké opotřebení, většina detailů zachována	VF
3	středně opotřebená, detaily čitelné, ale ohlazené	F
4–5	silně opotřebená, části motivu mohou být nečitelné	VG, G

Mínus před číslem, například **-2/2**, znamená horší než daný stupeň, ale lepší než další nižší. Stupnice má kořeny v německé tradici a používá se ve střední a východní Evropě.

U hodnotnějších kusů se čím dál víc prosazuje i mezinárodní **Sheldonova stupnice** s rozsahem 1 až 70, kde MS-60 až MS-70 označuje neoběhový stav. Mince ohodnocené nezávislou autoritou bývají zataveny v ochranném obalu, tzv. slabu.

Co s tím. Srovnávejte jen kusy ve stejné zachovalosti – ceny dvou různých stupňů se srovnávat nedají.

› Více v článku Jak se hodnotí kvalita a zachovalost mincí

3. Mince se nečistí

Proč. Tmavá vrstva na povrchu není špína, ale patina – vrstva, která vznikala desítky nebo stovky let a kterou sběratelé považují za součást mince. Čištěním odejde nevratně a s ní i část hodnoty: **čištěná mince může ztratit 50 až 90 % té potenciální.** Profesionální hodnotitel ji navíc pozná podle charakteristických mikroskopických škrábanců, i když se čistilo šetrně.

Co s tím. Nic nedělejte. Když je mince opravdu zanesená, ukažte ji nejdřív někomu, kdo pozná, o co jde. Do ruky ji berte za hranu, nikdy za plochu – mastnota z prstů na povrchu zůstane.

› Více v článku Jak (ne)čistit mince – rady a varování

4. Sbírka potřebuje linku

Proč. Deset mincí jednoho panovníka vypráví příběh a je z nich poznat, co ve sbírce chybí. Deset nesouvisejících kusů je hromádka, ve které se nedá pokračovat ani ji doplňovat.

Co s tím. Vyberte si jednu osu: panovníka, období, nominál, mincovnu nebo zemi. Nemusí to být navždy – linku se dá po pár letech změnit. Ale bez ní se sbírka nebuduje, jen hromadí.

› Více v článku Jak začít sbírat mince bez zbytečných chyb

5. Ověřujte, u koho kupujete

Proč. Padělky historických mincí existují a z fotografie se pravost neposoudí. Hmotnost, průměr a strukturu povrchu je potřeba porovnat s referencí – a to má udělat prodejce za vás.

Co s tím. Ptejte se na tři věci: dává prodejce garanci pravosti a na jak dlouho, jde si minci prohlédnout osobně, a ukazuje obě strany na vlastních fotografiích? U dražších kusů zvažte certifikovanou minci – nezávislá autorita ji zapouzdří a k pravosti přidá i posouzení zachovalosti.

› Více v článku Jak poznat pravost mince

Kam dál

Ke každému pravidlu výše je odkaz na článek, který ho rozebírá podrobně. Dvě témata, která se do pravidel nevešla, ale hodí se vědět:

- › **Jak správně skladovat sběratelské mince**
- › **Jak funguje a co znamená NGC/PCGS certifikace mincí**

Celá sekce Tipy & triky: mincmistr.cz/tipy-triky

Na každý kus dáváme garanci pravosti bez časového omezení. Kdo chce minci vidět naživo, je vítaný v naší prodejně v Klášterci nad Ohří. Nejste si něčím jistí? Napište nám na info@mincmistr.cz, rádi se na to podíváme.

